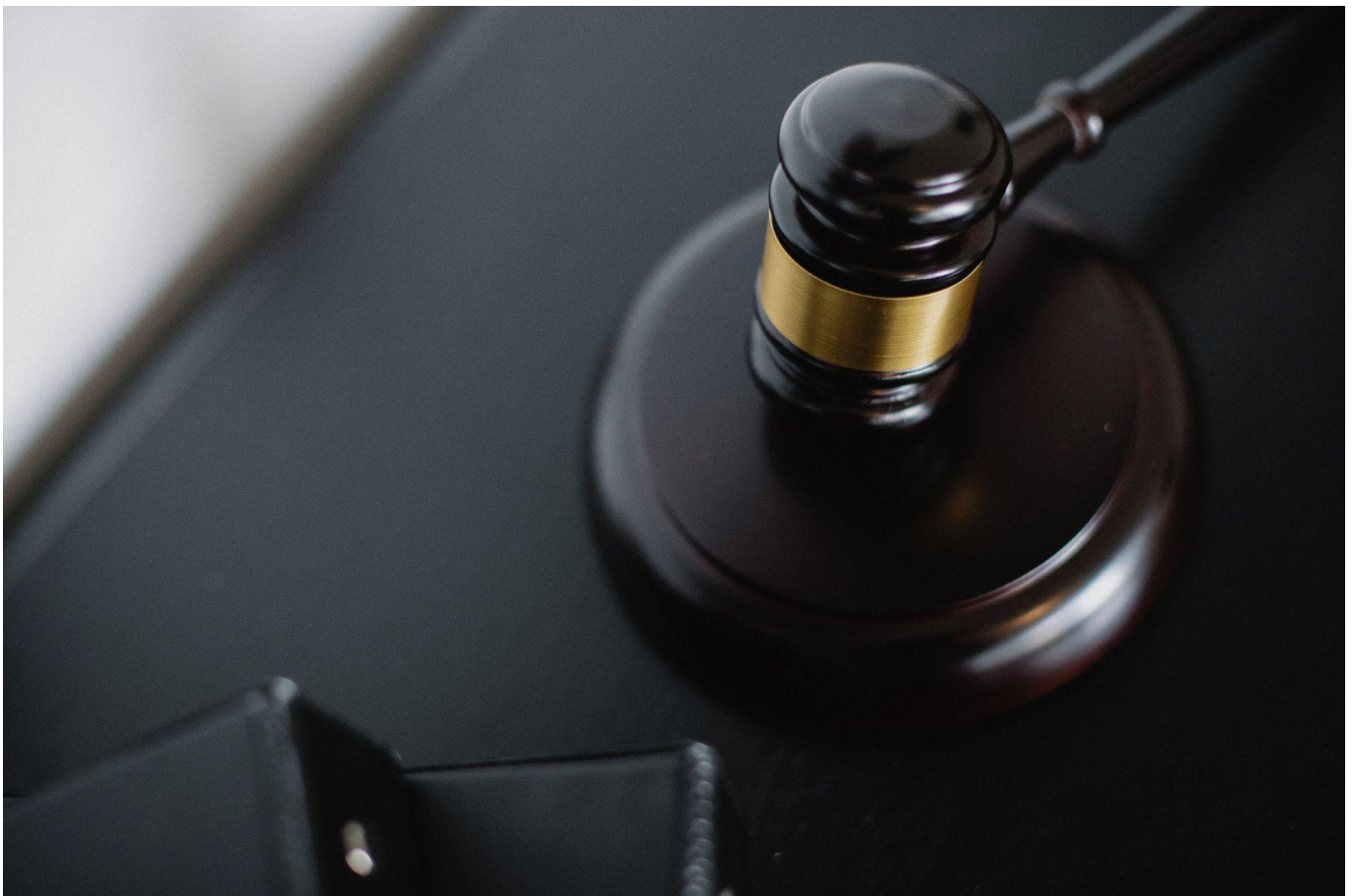

ПРАВА НА ДЕТЕТО СЪС СДВХ И ОСНОВНИ СТЪПКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРИБОЩАВАЩИ МЕРКИ

Брошурата е създадена от сдружение “Нетипичен ум - СДВХ”,
Октомври, 2023

1. Стъпки при възникване на необходимост от допълнителна подкрепа:

- Разговор с ръководството на учебното заведение и подаване на молба за оценка на потребностите и евентуално придобиване на статут на СОП (специални образователни потребности);
- (паралелно) Обследване в официална институция за диагностициране състоянието на детето;

Забележка: оценката на потребностите на детето от училищния екип не представлява диагноза, а оценяване на конкретните обучителни затруднения и подходящите дейности за допълнителна подкрепа. Медицинската диагноза, от друга страна, дава възможност за узнаване на действителния източник на обучителните затруднения и подпомага разбирането и адресирането на проблемите. В определени случаи медицинската диагноза може да е повод за обследване от ТЕЛК.

- Искане за осъществяване на групова работа с децата от групата/ класа на детето;
- (евентуално, ако детето има прояви, с които застрашава себе си и/или останалите) Искане за осигуряване на помощник-учител

2. Права на детето:

- Всяко дете и всеки ученик има право на равен достъп до качествено образование и приобщаване (чл. 3, ал. 2, т. 3 от ЗПУО, чл. 1, ал. 2 от Закона за закрила на детето);

- Никое дете не трябва да бъде подлагано на произволна или незаконна намеса в неговия личен живот и семейство, нито на незаконно посегателство срещу неговата чест и репутация. Детето има право на закрила от закона против такава намеса или

посегателство (чл. 16.1 от Конвенция на ООН за закрила на детето, чл. 11, ал. 2 от Закона за закрила на детето);

- Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на увреждане, като тормозът на основата на този признак също е дискриминация. Тормоз е всяко нежелано поведение, изразено словесно, физически или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда (чл. 4, чл. 5 и § 1, т. 1 от Закона за защита от дискриминация);

- Сведения и данни за дете не се разгласяват без съгласието на неговите родители или законни представители (чл. 11а от Закона за закрила на детето).

3.1. Незаконни практики, нарушаващи правата на детето:

- публично обсъждане на проявите на детето;
- организиране на извънредни родителски срещи за разискване поведението на детето и оказване на натиск върху родителите му;
- вербални атаки срещу детето и неговите родители;
- опити за саморазправа, натиск и/или злепоставяне чрез ангажиране на медии;
- увещаване на родителите да преместят детето си, иначе ще бъде изолирано и избягвано от другите деца;
- разпространение на слухове, квалификации и стигматизиране сред училищната общност – изграждане на образа на „черната овца“;
- социален тормоз – нарочване на детето и настройване на останалите деца да странят от него, да го изолират, игнорират и избягват.

3.2. Средства за защита:

- сезиране на директора на образователната институция и/или РУО при нарушаване правото на образование на детето или при установени форми на социален тормоз в рамките на образователната институция;
- сезиране на Държавна агенция за закрила на детето в случай на незаконна намеса в личния живот на детето или на неговото семейство, на посегателство върху неговата чест и достойнство, на разпространение на негови лични данни и/или зловредни слухове, квалификации и твърдения, на социален тормоз
- сезиране на Комисията за защита от дискриминация, в случай на установени дискриминационни изявления, действия, тормоз и всякакви други форми на пряка или непряка дискриминация.

* Забележка: При необходимост, потърсете съдействие от адвокат и винаги отправяйте оплакванията си в писмен вид.